

komme noget videre med denne Sag, og i alt Fald havde jeg det sidste Haab at knytte mig til, som gjorde, at jeg gik med Forslagsstillerne af det foreliggende Forslag til en Dagsorden, at vi ad Aare eller til Efteraaret kunde tage denne Sag under noiere Dverveielse. Efterat jeg imidlertid har hørt den høitærede Kultusminister med Hensyn til det 3die Stykke af Dagsordenen erklære, at denne Forventning om, at Underviisningsministeren paany vilde bringe Sagen til Forhandling i Rigsdagen paa den næste Rigsdagsamling, ikke vilde blive opfyldt, saa opstaar ganske naturlig for mig det Spørgsmaal, hvorved der er storst Fordel, enten ved at tage Forslaget med de Mangler, som det kan have, eller at forkaste det og dermed udflyde Sagen altsaa ikke til næste Efteraar, men i en uoverskuelig Fremtid. Da jeg nu, om jeg opfattede den høitærede Minister ret, hørte af ham den Udtalelse, at det Forslag, som nu foreligger det ærede Thing til Behandling, og i Anledning af hvilket Dagsordenen er stillet, utvivlsomt er et Skridt fremad — jeg har sagt, at det var et halvt Skridt, men lad gaa, dette kan der tvistes om, det er efter min Mening et kort Skridt fremad — imod det Maal, som Flertallet har kæmpet for gennem flere Behandlinger, saa skal jeg tillade mig at erklære, at saafremt den høitærede Minister blot vil give tilkjende, at denne Opfattelse er rigtig, og at han altsaa godkjender det Maal, som vi have stillet os, og betragter denne Lov som et Skridt, der kan føre til dette Maal, saa skal jeg være tilbøielig til at frasælde Dagsordenen som Medforslagsstiller (Stemmer: Hør!), hvad der vistnok ikke har nogen overmaade stor Betydning — det er ikke derfor — men jeg haaber, at den høitærede Minister ikke vil misforstaa mig, naar jeg siger, at saafremt jeg faar den Beroligelse, at dette Forslag af den høitærede Minister betragtes som et Gjennemgangsled, som et Skridt henimod Maalet — og jeg maa her udtale, at jeg ikke mener, at vi til næste Rigsdagsamling skulle begynde paa noget Nyt, men kun at det kan betragtes som et ærligt, redeligt og aabent Skridt fremad til det Maal, som her kæmpes for — saa skal jeg frasælde Dagsordenen. Jeg flylber mine

Meningsfæller at oplyse, hvorpaa jeg bygger den Betragtning, som jeg her har gjort gjældende. Det var i det Herrens Aar 1860, at jeg havde mit Sæde derovre paa den anden Side af Salen (Verg: Det var en feil Side!). Ja, jeg har dog aldrig beklaget mig derover, uagtet det maaste i og for sig kunde være beklageligt. Jeg havde, siger jeg, min Plads derhenne, og paa Ministerbænken sad dengang nuværende Biskop Monrad. Jeg tillod mig da leilighedsvis at spørge, om ikke den høitærede Minister var betænkt paa at indføre Underviisning i Moderemaalets Stamsprog, i vort Oldsprog i de lærde Skoler, men jeg blev ganske kort affærdiget. Jeg kan ikke ret huske, paa hvilken Maade det skete, men det interesserede jo heller ikke at dvæle ved den Slags Afgjørelser, men jeg blev ganske kort affærdiget, og jeg fik ikke en eneste Stemmes Understøttelse her i Salen. Det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgkreds (Høgshro) begyndte strax at tale om den konstitutionelle Betydning af, at man fik det lærde Skolevæsen og dets Ordning herind i Folkethinget, men til at forsvare Optagelsen af det oldnordiske Sprog og vort Søstersprog fik jeg ingen Understøttelse. Hvis det nu er saaledes, at vi paa 10 Aar have gjort et saadant Skridt fremad fra dengang, da ikke en eneste Stemme understøttede mig her — jeg var dengang en enlig Svale — og hvis vi kunde gaa ligesaa meget frem i de næste 10 Aar, saa at vi kunde naa det Maal, som Flertallet har tilfattet, og henimod hvilket denne Lov skal være et Skridt, saa skal jeg som sagt — saafremt det bekræfter sig, at jeg har forstaaet den høitærede Minister rigtigt, og den høitærede Minister altsaa vil vedkjende sig dette Maal som rigtigt og værd at tilstræbe og denne Lov som et Skridt henimod dette Maal — være villig til at frasælde Dagsordenen og tilraade alle dem, der tro, at jeg har Interesse for denne Sag, og at jeg har opfattet den rigtigt, at stemme imod Dagsordenen og imod hvert eneste Vædringsforslag, saa at vi nu kunne faa Loven ud.

Høgshro: Jeg vil blot sige den sidste Tale, at jeg tror, han opfatter Stillingen,